

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2To/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010606
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6123010606.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Michaely Bucekovej, PhD. a JUDr. Petra Hunáka, PhD. v trestnej veci obžalovaných 1/ A. B. B. C., B. a 2/ spoločnosti MH komín s.r.o., pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Brezno proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sp.zn.: 3T/76/2023 zo dňa 23. 11. 2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. 05. 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Brezno z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno sp. zn.: 3T/76/2023 zo dňa 23. 11. 2023 bol obžalovaný 1/ oslobodený spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Brezno sp.zn.: 2 Pv 42/22/6603 zo dňa 30. 06. 2023

v bode 1/ pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 ods. 4 písm. a) Trestného zákona spáchaného na tom skutkovom základe že dňa 15.05.2020 vo Valaskej ako štatutárny orgán - jediný konateľ spoločnosti MH komín s.r.o., IČO: 35 828 331, miesto podnikania D., E. XX/X podal v mene tejto spoločnosti na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno žiadosť o poskytnutie finančného príspevku v rámci Projektu „Prvá pomoc“ - Opatrenie č. 1 podľa § 54 ods. 1 písm. e) Zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o službách zamestnanosti), na základe, ktorej dňa 26. 05. 2020 uzatvoril v mene tejto spoločnosti s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Brezno Dohodu č. 20/28/54E/902 o poskytnutí finančného príspevku, pričom v žiadosti aj dohode deklaroval v rámci čestného vyhlásenia, že spoločnosť MH komín s.r.o. spĺňa podmienky na poskytnutie finančného príspevku v zmysle § 70 ods. 7 písm. b) zákona o službách zamestnanosti tým, že má splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové poistenie, hoci vedel, že tomu tak nie je, keďže spoločnosť MH komín s.r.o. nemala v čase podania žiadosti aj uzatvorenia dohody splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie voči

-Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s., za mesiac marec 2020 vo výške 95,60 eur splatné 30. apríla 2020, zaplatená 15.06.2020

-Dôvere zdravotnej poisťovni, a.s. za mesiac marec vo výške 198,74 eur splatná 30.04.2020 zaplatená 05.08.2020

-Union zdravotnej poisťovni, a.s. za mesiac marec 2020 vo výške 117,29 eur splatné 30.04.2020, zaplatená 05.08.2020

a poistné na sociálne poistenie voči Sociálnej poisťovni za mesiac marec 2020 vo výške 1 017,06 eur splatné 30. 04. 2020, zaplatená 05. 08. 2020, pričom ak by Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno mal o uvedených skutočnostiach vedomosť, finančný príspevok by spoločnosti MH komín a s.r.o. poskytnutý nebol, čím dosiahol, že spoločnosť MH komín s.r.o. za obdobie od 13. 03. 2020 do 30. 04. 2020 neoprávnene poberala finančný príspevok vo výške 3 568,70 eur poskytovaný Úradom práce,

sociálnych vecí a rodiny Brezno zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a spôsobil tak pre Slovenskú republiku v zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, so sídlom Rázusovo 40, 977 01 Brezno, IČO: 30 794 536, škodu vo výške 3 568,70 eur ,

v bode 2/ pre prečin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona spáchaného na tom skutkovom základe že dňa 15. 05. 2020 vo Valaskej ako samostatne zárobkovo činná osoba, prevádzkovateľ subjektov B. C. kominárske služby, IČO: 34 986 278, s miestom podnikania Banská Bystrica, Hronské predmestie 6, prevádzkareň F., G. H. XX, podal na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno žiadosť o poskytnutie finančného príspevku v rámci Projektu „Prvá pomoc“ - Opatrenie č. 1 podľa § 54 ods. 1 písm. e) Zákona číslo 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o službách zamestnanosti), na základe, ktorej dňa 26. 05. 2020 uzatvoril s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno Dohodu číslo 20/28/54E/957 o poskytnutí finančného príspevku, pričom v žiadosti a dohode deklaroval v rámci čestného vyhlásenia, že ako samostatne zárobkovo činná osoba spĺňa podmienky na poskytnutie finančného príspevku v zmysle § 70 ods. 7 písm. b) zákona o službách zamestnanosti tým, že má splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové poistenie, hoci vedel, že tomu tak nie je, keďže v čase podania žiadosti aj uzavretia dohody nemal splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie voči

-Dôvere zdravotnej poisťovni, a.s. za mesiac február 2020 vo výške 38,6 eur splatné 08.03.2020, marec 2020 vo výške 38,06 eur splatná 08.04.2020 a apríl 2020 vo výške 38,06 eur splatná 08.05.2020, ktoré boli zaplatené až dňa 22.07.2020

a poistné na sociálne poistenie voči Sociálnej poisťovni za mesiac júl 2019 až apríl 2020 spolu vo výške 1452,67 eur, ktoré boli zaplatené až dňa 09.10.2020,

pričom, ak by Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno mal o uvedených skutočnostiach vedomosť, finančný príspevok vo výške 1 593,59 eur, ktorý je poskytovaný zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, by mu poskytnutý za obdobie 13. 03. 2020 do 30. 04. 2020 nebol, teda ho poberal neoprávnene, čím spôsobil pre Slovenskú republiku v zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, so sídlom Rázusova 49, 77 01 Brezno, IČO: 30 794 536 škodu vo výške 1 593,59 eur a

obžalovaný 2/ pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 ods. 4 písm. a) Trestného zákona spáchaného na tom skutkovom základe, že dňa 15.05. 2020 vo Valaskej prostredníctvom svojho

štatutárneho orgánu - konateľa A. B. B. C., B., ktorý koná v jej mene, podala na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno žiadosť o poskytnutie finančného príspevku v rámci Projektu „Prvá pomoc“ -

Opatrenia č. 1 podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona číslo 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o službách zamestnanosti),

na základe, ktorej dňa 26. 05. 2020 uzatvorila jeho prostredníctvom s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno Dohodu číslo 20/28/54E/902 o poskytnutí finančného príspevku, pričom v žiadosti

aj dohode prostredníctvom uvedeného konateľa deklarovala v rámci čestného vyhlásenia, že spĺňa podmienky na poskytnutie finančného príspevku v zmysle § 70 ods. 7 písm. b) Zákona o službách zamestnanosti tým, že má splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové poistenie, hoci sa uvedené tvrdenie nezakladalo na pravde, keďže spoločnosť MH komín a s.r.o. nemala v čase podania žiadosti aj uzavretia dohody splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie voči

-Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. za mesiac marec 2020 vo výške 95,60 eur splatné 30.04.2020, zaplatené 15.06.2020

-Dôvere zdravotnej poisťovni, a.s. za mesiac marec vo výške 198,74 eur splatné 30.04.2020, zaplatené 05.08.2020,

-Union zdravotnej poisťovni, a.s. za mesiac marec 2020 vo výške 117,29 eur splatné 30.04.2020, zaplatené 05.08.2020

a poistné na sociálne poistenie voči Sociálnej poisťovni za mesiac marec 2020 vo výške 1 017,06 eur splatné 30.04.2020, zaplatené 05.08.2020,

pričom, ak by Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno mal o uvedených skutočnostiach vedomosť, finančný príspevok by jej poskytnutý nebol, čím za obdobie od 13. 03. 2020 do 30. 04. 2020

neoprávnene poberala finančný príspevok vo výške 3 568,70 eur poskytovaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a spôsobil tak pre Slovenskú republiku v zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, so sídlom Rázusovo 40, 977 01 Brezno, IČO: 30 794 536 škodu vo výške 3 568,70 eur, nakoľko skutky týkajúcej sa obžalovaného 1/ a obžalovaného 2/ nie sú trestnými činmi.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie prokurátorka, a to ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní, ktoré odvolanie následne doplnila o dôvody písomným podaním zo dňa 15. 01. 2024, doručeným okresnému súdu dňa 16. 01. 2024, v rámci ktorých uviedla, že trestná činnosť obžalovaných 1/ a 2/ vo vzťahu k vyššie uvedeným skutkom bola nepochybne preukázaná výpoveďami splnomocnenkyne poškodeného, svedkyne I. J. a zabezpečenými listinnými dôkazmi, najmä správami Sociálnej poisťovne a jednotlivých zdravotných poisťovní, podanými žiadosťami a dohodami o poskytnutí finančného príspevku. Na posúdenie toho, či konaním obžalovaného 1/ a 2/ došlo k naplneniu všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty uvedených trestných činov je podstatné to, že obžalovaní 1/ a 2/ nespĺňali podmienky na poskytnutie predmetného finančného príspevku v čase podania žiadosti a následne aj podpise dohôd, napriek tomu tieto skutočnosti deklarovali Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, v dôsledku čoho dosiahli neoprávnené vyplatenie predmetnou finančného príspevku. Na uvedenej skutočnosti nemení nič ani fakt, že si obžalovaní tieto odvodové povinnosti neskôr dodatočne splnili. Rovnako samotné vrátenie neprávom poskytnutých finančných príspevkov zo strany obžalovaných nemá vplyv na posúdenie trestnoprávnej zodpovednosti, nakoľko to možno považovať len za náhradu škody. Poukázala na výpoveď svedkyne H., z ktorej vyplynulo že splnenie odvodových povinností kontrolovala spätne, a to k dátumu podania žiadosti, a teda nie k dátumu vykonania lustrácie, preto z lustrácie vyplynulo, že v čase podania žiadosti tieto povinnosti splnené nemali, čo bolo napokon preukázané jednotlivými dôkazmi. Tvrdenie obžalovaného 1/, že nemal vedomosť o tom, že on ako SZČO ako aj právnická osoba spoločnosť MH komín s.r.o. nespĺňajú zákonné podmienky na poskytnutie finančného príspevku, nakoľko ho o splnení podmienok uistila jeho účtovníčka, neobstojí. Zdôraznila, že fyzická osoba podnikateľ ako štatutárny orgán právnickej osoby má povinnosť postupovať pri plnení svojich povinností v súvislosti s podnikaním s odbornou starostlivosťou. Svedkyňa I. J. síce potvrdila že nedoplatky overovala na pobočkách poisťovní, avšak uvedené tvrdenie vyznieva účelovo. Poukázala na správy Sociálnej poisťovne a.s. a jednotlivých zdravotných poisťovní, z ktorých je zrejmé, že podnikateľ má možnosť pomerne jednoduchým spôsobom overiť si, či mal splnené povinnosti voči nim. Obžalovaný 1/ mal nepochybne možnosť v deň podania žiadosti a následne aj uzavretia dohody si overiť, či spĺňa podmienky na poskytnutie finančného príspevku, a to ako fyzická osoba, tak aj za obžalovaného 2/. Poukázala na to, že medzi podaním oboch žiadostí o finančný príspevok a podpísaním oboch dohôd s úradom práce sa nestali splatnými preddavky na poistné na verejné zdravotné poistenie, ani na poistné na sociálne poistenie za ďalší mesiac. Samotná skutočnosť, že sa podnikateľ o uvedené záležitosti spojené s podnikaním dostatočným spôsobom nezaujíma, respektíve presúva tieto povinnosti na iné osoby ho nezbavuje zodpovednosti v prípade, že tieto povinnosti nie sú splnené riadne a včas. Tvrdenie o tom, že si riadne nečíta zmluvy, dohody a iné doručované listiny taktiež neobstojí. K naplneniu subjektívnej stránky žalovaných trestných činov u obžalovaného 1/ poukázala na konanie účtovníčky I. J., ktorá mala všetky úhrady, mzdy a odvody robiť vyslovene na pokyn obžalovaného 1/, a to vo vzťahu k obom podnikateľským subjektom. Vzhľadom k tomu je zrejmé, že obžalovaný 1/ mal prehľad o tom, či právnická osoba v mene ktorej koná, obžalovaný 2/, ako aj on ako živnostník má alebo nemá splnené odvodové povinnosti. Vzhľadom na uvedené mala za to, že subjektívnou stránkou konanie obžalovaných bolo úmyselné zavinenie, a to minimálne nepriamy úmysel, ktorý je možné následne pričítať obžalovanému 2/ ako právnickej osobe. K princípu ultima ratio poukázala na aplikačnú prax Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorej je uplatnenie uvedeného princípu možné výlučne v prípade prečinov. Vo vzťahu k posudzovaniu závažnosti konania obžalovaných je potrebné vziať do úvahy charakter trestných činov uvedených v obžalobe. V prípade predmetného finančného príspevku sa jednalo o pomoc štátu, ktorou štát reagoval na nepriaznivú situáciu, v ktorej sa bez vlastného pričinenia ocitli podnikateľské subjekty v dôsledku protipandemických opatrení štátu. Poskytnutie tohto finančného príspevku bolo viazané na podmienky stanovené štátom, ktoré boli podnikateľským subjektom vopred známe, boli o nich náležite poučení, vrátane následkov za ich porušenie. Splnenie uvedených podmienok obžalovaní 1/ a 2/ deklarovali prostredníctvom čestných prehlásení, ktoré boli súčasťou predmetnej žiadosti aj dohody o poskytnutie finančného príspevku. V súvislosti so zánikom trestnej zodpovednosti právnickej osoby s poukazom na ustanovenie § 8 ods. 1 písm. b) zákona o TZPO, v dôsledku účinnej ľútosti poukázala na to, že splnenie uvedených podmienok nebolo preukázané. Z gramatického výkladu uvedeného ustanovenia vyplýva, že môže ísť len o konanie, ktoré je späté s vývojovým štádiu prípravy alebo pokusu trestného činu. V prípade účinnej ľútosti je potrebné dobrovoľné zamedzenie alebo napravenie škodlivého následku teda ešte predtým ako bol trestný čin odhalený. V tejto súvislosti uviedla, že trestné stíhanie v uvedenej veci bolo začaté dňa 06. 02. 2022 na základe realizačného návrhu zo dňa 05. 01. 2022, avšak skutok, ktorý bol predmetom trestného stíhania bol preverovaný príslušníkmi operatívneho oddelenia PZ už dávno predtým. Vo

vzťahu k porušeniu zásady ne bis in idem uviedla, že vrátenie finančného príspevku nie je možné považovať za sankciu uloženú správnym orgánom, a teda v danom prípade nemožno uvažovať o tom, že obžalovaní už boli za rovnaké konanie postihnutí v správnom konaní. Záverom navrhla rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu prokurátorky sa vyjadrili obžalovaní prostredníctvom svojho obhajcu, v ktorom vyjadrení poukázali na to, že prostriedky trestného práva sa majú použiť ako krajný prostriedok štátu na ochranu vymedzených spoločenských vzťahov v prípade, že prostriedky iných právnych odvetví ako trestného práva sú neúčinné. Mali za to, že súd správne identifikoval prípady iných subjektov, ktoré v rovnakej situácii nemuseli poskytnúť príspevok ani len vrátiť, a to z dôvodu úhrady nedoplatkov. Rovnako súd správne identifikoval, že vrátenie finančného príspevku obžalovanými predstavuje sankciu a potrestanie v trestnom konaní by predstavovalo dvojitý postih. Už samotné vrátenie príspevku predstavuje opätovné alebo ďalšie prehlbenie existujúcej, či zotrúvajúcej neistoty prijímateľa. Týmto spôsobom je prijímateľ príspevku opätovne vystavený hraničnej situácii. Stotožnili sa so záverom okresného súdu, že nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu, pričom poukázal na to, že nie je možné založiť trestnú zodpovednosť obžalovaných v podstate len na čestnom vyhlásení, žiadostiach a dohodách. Úrad práce je a bol pri svojej úradnej činnosti povinný a oprávnený zisťovať a používať údaje evidované v informačných systémoch. Úrad práce nebol a nemohol byť uvedený do omylu ohľadne informácií a skutočností, ktoré bol povinný zisťovať a boli mu známe z úradnej činnosti. Tvrdenia o možnosti obžalovaných jednoduchým spôsobom overiť existenciu nedoplatkov sú v kontexte zákonných a ústavných povinností úradu práce nepatričné. Ďalej poukázali na to, že obžalovaný 1/ v konaní opakovane uviedol, že nechcel a nevedel, že svojím konaním môže ohroziť alebo porušiť záujem chránený trestným zákonom. Tieto tvrdenia obžalovaných boli viackrát potvrdená zo strany svedkyne I. J., ktorá vystupovala ako účtovníčka obžalovaných. Zdôraznili, že sa na konanie účtovníčky dôvodne spoliehali. Úmyselnú formu zavinenia možno vylúčiť aj s odkazom na zaplatenie podlžnosti na odvodoch a dobrovoľné vrátenie príspevkov. Záver, že zánik trestnej zodpovednosti obžalovaného 2/ v dôsledku účinnej ľútosťi nie je možný podľa odvolania prokurátorky neobstojí. Z účelu tejto právnej úpravy možno dôvodiť, že v prípade účinnej ľútosťi má ísť o pozitívny obrat právnickej osoby vo vzťahu k trestnému činu a jeho prípadným škodlivým následkom, teda za splnenia ďalších podmienok je možné aj vo vzťahu k dokonanému trestnému činu. Záverom navrhli, aby krajský súd odvolanie prokurátorky postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Spis bol tunajšiemu súdu predložený na rozhodnutie o odvolaní dňa 30. 01. 2024.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu sa konalo za účasti obžalovaného 1/, obhajcu a prokurátorky krajskej prokuratúry.

Prokurátorka na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrvala na podanom odvolaní, ktorému navrhla vyhovieť z dôvodov v ňom uvedených. Rozsudok považuje za nezákonný a navrhuje ho zrušiť a vrátiť okresnému súdu na nové rozhodnutie.

Obhajca obžalovaných sa na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu pridržiaval doterajším vyjadrením a navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť.

Obžalovaný sa na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu pridržiaval konečného návrhu obhajcu.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací primárne konštatoval prípustnosť odvolania a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku, a preto podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby ktoré neboli odvolaním vytykávané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a dospel k záveru, že odvolanie prokurátorky nie je dôvodné.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že prokurátorka Okresnej prokuratúry Brezno podala dňa 04. 07. 2023 obžalobu na obžalovaných 1/ a 2/, sp.zn.: 2Pv 42/22/60 pre zločin

subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 ods. 4 písm. a/ Trestného zákona a prečin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe tam uvedenom.

Obžalovaný 1 /, ktorý je zároveň štatutárnym orgánom žalovaného 2/ právnickej osoby na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že sa cíti nevinný zo žalovaných skutkov, na základe čoho potom súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného 1/, svedkyne I. J., svedka B. C., svedka B. K. H., prečítaním zápisnice o výsluchu svedka L. a prečítaním listinných dôkazov.

Z predloženého spisového materiálu ako aj z napadnutého rozsudku je zistiteľné, že obžalovaný 1/ ako aj obžalovaný 2/, ktorý konal prostredníctvom obžalovaného 1/ podal na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno žiadosť o poskytnutie finančného príspevku v rámci Projektu „Prvá pomoc“ – Opatrenie č. 1 podľa § 54 ods.1 písm. e) zákona č.5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti, na základe ktorej dňa 26. 05. 2020 uzatvoril s Úradom práce, soc. vecí a rodiny Dohodu o poskytnutí finančného príspevku, pričom v žiadostiach aj v Dohodách deklaroval prostredníctvom čestných vyhlásení, že spĺňajú podmienky na poskytnutie finančného príspevku v zmysle § 70 ods. 7 písm. b) citovaného zákona.

Podľa ustanovenia § 70 ods. 7 písm. b) citovaného zákona podmienkou na poskytnutie príspevku podľa tohto zákona alebo príspevku v rámci projektu alebo programu podľa § 54 žiadateľovi, ktorým je právnická osoba, fyzická osoba, ktorá je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činná osoba alebo uchádzač o zamestnanie, ktorý pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie prevádzkovo alebo vykonával samostatnú zárobkovú činnosť je, že má splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.

Podľa § 70 ods. 8 citovaného zákona splnenie podmienok podľa odseku 7 písm. a) až e) a g) zisťuje ústredie alebo úrad; splnenie podmienok podľa odseku 7 písm. a) až c) môže preukázať aj žiadateľ. Splnenie podmienky podľa odseku 7 písm. f) preukazuje žiadateľ. Národný inšpektorát práce je povinný do 15 pracovných dní poskytnúť úradu elektronicky z informačného systému informácie týkajúce sa splnenia podmienky podľa § 21b ods. 4 písm. a) druhého bodu a § 22 ods. 3 písm. b).

Vo vzťahu k obžalovanému 1/ je potrebné poukázať na výpoveď obžalovaného, že všetky ekonomické záležitosti, hlavne platenie odvodov a podobne presunul na ekonómku pani J., ktorej plne dôveroval, robila pre neho externú účtovníčku asi 20 rokov. Keď mu povedala, že naozaj spĺňajú podmienky na poskytnutie tejto prvej pomoci a majú uhradené všetky odvody, tak to nepreveroval práve z dôvodu, že mala jeho plnú dôveru, preto aj podpísal Dohodu o poskytnutí finančných prostriedkov. Vedel, aké sú podmienky pre poskytnutie takéhoto príspevku, že musí mať zaplatené všetky podližnosti voči štátu. M. mu potvrdila, že splnili všetky podmienky a žiadosť podala, pričom mu uviedla, že čerpala z portálu jednotlivých poisťovní. Obžalovaný to neoveroval, nerozumel tomu. Nekontroloval splnenie odvodových povinností, nevedel čo má kontrolovať. On s úradom práce nekomunikoval komunikovala s ním ekonómka. Mala prístup k účtom, keď prišli nejaké platby, ona to uhradil bez toho, aby mu to oznamovala. V tomto mala plnú dôveru. O výzve na vrátenie finančného príspevku, ktorý bol doručený októbri 2021 nevedel. O možnosti poskytnutia príspevku mu povedala ekonómka. Až potom, keď uviedla, že naozaj spĺňajú podmienky, že môžu požiadať, tak súhlasil. Nemal pri podpise zmluvy žiadne pochybnosti o tom, že spĺňa podmienky na poskytnutie pomoci.

Uvedená obhajoba obžalovaného nebola žiadnym z vykonaných dôkazov vyvrátená. Svedkyňa J. potvrdila, že keď sa rozprávali s obžalovaným, že bude podaná žiadosť, tak vtedy mali podližnosti vyrovnané, ale žiadosť sa podávala o 2 až 3 týždne neskôr. Túto žiadosť podávala ona. Odvody a mzdy platila na základe toho ako jej dal pokyn obžalovaný, prípadne jeho manželka, niektoré mzdy alebo odvody púšťala ona sama alebo to bola jeho manželka. Neobstojí preto tvrdenie prokurátorky, že všetko robila svedkyňa J. len na základe pokynu obžalovaného.

Trestný čin subvenčného podvodu je úmyselný trestný čin, ktorý je dokonaný vylákaním niektorého z plnení.

Trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozmeneý.

Zavinenie vo forme úmyslu je vybudované na zložkách vedomostnej aj vôľovej. Podľa stupňa naplnenia vôľovej zložky rozlišujeme úmysel priamy (dolus directus) a nepriamy (dolus eventualis). Pri nepriamom úmysle páchateľ priamo nechcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, súčasne je však uzrozumený s tým, že takéto porušenie alebo ohrozenie nastane. Uzrozumenie sa tu chápe ako najnižšia zložka vôľe. Lahostajný vzťah k výsledku trestnej činnosti pod kategóriu nepriameho úmyslu nezaraďujeme, pretože skutočný vzťah lahostajnosti k následku nestačí na naplnenie vôľovej zložky nepriameho úmyslu. O nepriamy úmysel by však mohlo ísť vtedy, ak lahostajnosť páchateľa k tomu, či následok nastane alebo nenastane, vyjadruje jeho kladné stanovisko k obojm týmto možnostiam. Záver o zavinení páchateľa sa musí vždy preukázať výsledkami dokazovania a musí z nich logicky vyplývať. Tento právny záver o subjektívnych znakoch trestného činu sa musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, rovnako ako záver o objektívnych znakoch trestného činu.

Úmysel treba vyvodzovať z okolností, za akých došlo k následku. V prejednávanej veci z dokazovania vyplynulo, že obžalovaný 1/ sa spoliehal na informácie od svojej dlhoročnej ekonómky, ktoré ďalej nepreveroval. Z uvedeného postoja obžalovaného 1/ nemožno vyvodzovať úmysel, ale len istý stupeň lahostajnosti k následku, ktorý však na naplnenie vôľovej zložky nepriameho úmyslu nepostačuje.

Bolo teda bez rozumných pochybností preukázané, že obžalovaný 1/ požiadal o príspevok, hoci nemal splnené podmienky ale nebolo preukázané, že tak urobil zavinene, teda úmyselne tak, ako je to potrebné pre vznik trestnej zodpovednosti pre trestný čin subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona. V časti naplnenia všeobecných znakov trestného činu konkrétne zavinenia sa krajský súd stotožnil s presvedčivým odôvodnením okresného súdu. Nemožno dávať za vinu obžalovanému 1/ konanie, pri ktorom sa spoliehal na svoju ekonómku, vychádzal zo skutočností, ktoré mu ona poskytla ohľadne splnenia podmienok, ktoré sama preverovala a navyše splnenie podmienok mal v zmysle vyššie uvedeného kontrolovať aj úrad. Úrad mal splnenie podmienok kontrolovať ešte pred poskytnutím pomoci a nie spätne ku dňu podania žiadosti, po dvoch rokoch od jeho vyplatenia, cestou OČTK, ktorým poskytli tieto informácie pracovníčky ÚPSVaR, a to len z dôvodu, že nedostali spätnú väzbu od ekonómky obžalovaného 1/.

Vo vzťahu k obžalovanému 2/, pri ktorom je skúmanie zavinenia vylúčené z povahy veci, nakoľko právnická osoba nedisponuje vôľovou zložkou sa žiada opätovne poukázať na správne odôvodnenie rozsudku okresného súdu, týkajúce sa účinnej ľúlosti. K tomuto krajský súd dodáva, že právna úprava účinnej ľúlosti pri právnickej osobe uprednostňuje reparačné pôsobenie právnickej osoby pred samotným vyvedením trestnej zodpovednosti. Zánikom trestnosti činu účinnou ľúlostou sa sleduje ochrana niektorých dôležitých spoločenských záujmov, vzťahov a hodnôt pred škodlivými následkami, ktorým je možné zamedziť alebo ktoré je možné napraviť. Zákon dáva prednosť ochrane týchto hodnôt pred záujmom na trestnom stíhaní páchateľa, teda uprednostňuje preventívnu alebo nápravnú funkciu pred funkciou represívnu. V danom prípade právnická osoba dobrovoľne upustila od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu trestného činu. V tejto súvislosti sa žiada uviesť, že v zmysle aplikačnej praxe, ustanovenie o účinnej ľúlosti možno aplikovať iba pri dokonaných trestných činoch. Ak by čin ešte nebol dokonaný, trestnosť by mohla zaniknúť v zmysle § 13 ods. 3 Trestného zákona, resp. 14 ods. 3 Trestného zákona.

Dobrovoľnosť znamená, že páchateľ takto koná z vlastného rozhodnutia ešte pred tým, ako bol trestný čin odhalený alebo oznámený. Dobrovoľnosť nie je vylúčená, ak tak konal pod vplyvom obavy z možného trestného stíhania, keďže táto obava nijako nevyklučuje dobrovoľnosť zamedzenia škodlivému následku trestného činu alebo jeho nápravy. O dobrovoľnú nápravu škodlivých následkov nejde, ak páchateľ škodlivý následok napravil až pod tlakom reálnej hrozby vedenia trestného stíhania voči jeho osobe.

V danom prípade došlo k vráteniu predmetných príspevkov zo strany obžalovaného 2/ koncom mesiaca december 2021, predtým ako bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie obžalovanému 2/ dňa 18. 03. 2022, teda v čase keď ešte nemohol vedieť, či proti nemu bude začaté trestné stíhanie. V žiadnom prípade nemôže obstať argumentácia prokurátorky, že skutok bol preverovaný príslušníkmi operatívneho oddelenia PZ už dávno predtým. Samotné operatívne preverovanie nemusí predstavovať reálnu hrozbu vedenia trestného stíhania v zmysle vyššie uvedeného.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nezistiac dôvod na zmenu, prípadne zrušenie rozsudku prvostupňového súdu, odvolanie prokurátorky ako nedôvodné postupom podľa § 319 Trestného poriadku, zamietol.

Predmetné rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.